

Nepremičnine, trajnostni prostorski razvoj in kompaktno mesto

V tokratni številki revije *Urbani izziv* je mestni prostor predstavljen prek različnih oblik in funkcij nepremičnin, trajnostnega prostorskega razvoja in percepcije njegove kompaktnosti.

Srna Mandič in Maša Filipovič Hrast v prvem članku izhajata iz spoznanja, da je privatizacija velikega dela najemnih stanovanj, ki je bila značilna za vse srednje- in vzhodnoevropske države, pripomogla k temu, da se je sektor socialnih stanovanj zelo zmanjšal in za najbolj ranljive skupine pustil le malo priložnosti za stanovanje. Ugotavljata, da se je pritisk na te stanovanjske sklade povečal tudi z gospodarsko krizo, ob kateri se je povečalo tudi število ranljivih. Zaradi tega avtorici v članku analizirata sprejemljivost določenega števila drugih stanovanjskih možnosti, ki so mogoča alternativa neprofitnemu sektorju. V drugem članku se Bojan Grum in Darja Kobal Grum ukvarjata s temeljnimi psihološkimi značilnostmi potencialnih kupcev nepremičnin, ki se povezujejo z njihovo odločitvijo za nakup. Avtorja analizirata dvojje psiholoških dejavnikov, in sicer motivacijske in čustvene dejavnike, in ugotavljata, da je mogoče sklepati o postavitvi hipotetičnega modela psiholoških dejavnikov odločanja za nakup nepremičnine, ki integrirano in relacijsko pojasnjuje vlogo psiholoških značilnosti kupcev nepremičnin pri njihovih pričakovanjih v zvezi z odločitvijo za nakup. V njunem modelu so to temeljni in statusni motivi, subjektivno čustveno blagostanje in samospoštovanje. Avtor tretjega članka Yung Yau izhaja iz spoznanja, da so v literaturi na voljo številne teoretične in empirične raziskave vrednotenja učinkovitosti stavb na nepremičninskem trgu. Nekatere od njih preučujejo spremembe v cenah nepremičnin po njihovi obnovi, le malo pa se jih ukvarja z določanjem cen stavb na podlagi njihove varnosti. V članku je zato predstavljena raziskava, ki preučuje, ali stanovanja v varnejših stavbah v Hongkongu dosegajo višje tržne vrednosti. Kot meni avtor, je za tovrstno raziskavo Hongkong dober »laboratorij«, saj je v tako gosto poseljenem okolju, v katerem prevladujejo visoke stavbe, propadanje in nevzdrževanje stavb, ki vodi v zrušitev, lahko zelo nevarno. Maja Terlevič, Andreja Istenič Starčič in Maruška Šubic Kovač v četrtem članku preučujejo trajnostni prostorski razvoj, za katerega ugotavljajo, da ni le velik izziv za vso družbo, temveč tudi za visokošolske organizacije, ki v zadnjih dveh desetletjih v svoj izobraževalni proces pospešeno vključujejo paradigmo trajnostnega razvoja. Prostor je namreč stičišče različnih interesov, ki jih je treba v celotnem procesu urejanja prostora usklajevati, pri tem pa upoštevati trajnostni prostorski razvoj. Avtorice menijo, da obstoječe vrednote o prostoru ne zadoščajo za hitro uveljavitev paradigme trajnostnega prostorskega razvoja, zato bo po njihovem mnenju treba preoblikovati visokošolski učni načrt posameznih predmetov z vključitvijo učnih vsebin in metod, ki omogočajo dolgotrajno znanje in celostno razmišljanje, pri tem pa upoštevati pomembnost medpredmetnega povezovanja. V članku je s tem namenom analizirana literatura s področja trajnostnega razvoja v visokošolskem izobraževanju. V petem članku Krzysztof Rogatka in Rodrigo Rudge Ramos Ribeiro preučujeta poljsko mesto Torunj z vidika koncepta kompaktnega mesta. Na primeru izbranega mesta analizirata teoretične elemente koncepta kompaktnega mesta, pri čemer upoštevata psihološke vidike (družbeno percepcijo) kompaktnega mesta. Izsledki njune raziskave kažejo, da se Torunj z urbanističnega vidika pojmuje kot kompaktno mesto, s psihološkega ali družbenega vidika pa ne.

Pred vami je torej nova številka revije *Urbani izziv* z zelo zanimivimi, privlačnimi in aktualnimi temami raznolikega mestnega prostora. Želim vam veliko bralnih izzivov!